Dosarul nr.4r-3915/23
Nr. generat de PIGD: 4-22135538-02-4r-10102023
Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Judecător: Chisilița Violeta

D E C I Z I E
În numele Legii

17 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

examinând ordine de recurs, fără prezenţa părţilor la, recursul declarat de contravenientul Novac Eugen, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 martie 2023, asupra contestației depusă de Eugen Novac împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022 și deciziei de sancționare a lui Eugen Novac pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin.(2) Cod contravențional.

Procedura înștiințării legal executată.

Asupra recursului declarat de contravenientul Novac Eugen, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 martie 2023, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă:

1. La 23 august 2022 în privinţa lui Eugen Novac, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022 pe semnele contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) din Codul Contravențional, pentru faptul că la aceeași dată, ora 10:45, petentul aflîndu-se în mun. Chișinău, str.Doina, a staționat neregulamentar mijlocul de transport de model „ *****”, cu n/î „*****”, pe trecerea de pietoni, astfel ignorînd cerințele prevederilor pct. 69, lit.d) al Regulamentului Circulației Rutiere.

Astfel, acțiunile lui Eugen Novac au fost calificate de agentul constatator în baza art. 238 alin. (2) din Codul Contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 18

unități convenționale, ceea ce în corespundere cu art. 34 alin. (1) din Codul Contravențional, constituie 900 lei cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

În dezacord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022, Eugen Novac, la 07 septembrie 2022, a depus contestație în vederea anulării acestuia.

În motivarea contestației a indicat că nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022, deoarece în ziua respectivă, la întocmirea acestuia, fiindu-i explicate drepturile și obligațiile a solicitat de la agentul constatator audierea în prezența unui apărător ales, pentru a se putea expune asupra faptei imputate. Agentul constatator a refuzat să-l audieze, respectiv încălcindu-i dreptul al apărare precum și a prezumției de nevinovăție.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 martie 2023*, s-a respins contestația depusă de Eugen Novac împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022 și deciziei de sancționare a lui Eugen Novac pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin.(2) Cod contravențional, ca neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond* contravenientul Novac Eugen a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16.03.2023 cu rejudecarea cauzei contravenționale, în vederea stabilirii corecte a tuturor circumstanțelor cauzei și faptelor care au avut loc, examinarea tuturor aspectelor importante în vederea emiterii unei soluții corecte și legale.

În motivarea recursului a invocat:

- contestația a fost depusă în mod electronic la adresa electronica a Inspectoratului Național de Securitate Publică - ***** de la adresa personală de email - ***** (extrasul din posta electronică ce confirmă expedierea si receptionarea se anexează);

- la data de 29 Septembrie 2023 am primit copia Hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, din 16 martie 2023, la cauza contravenţională nr. 5r-5988/2022 (extrasul din posta electronică ce confirmă receptionarea se anexează);

- din hotărârea recepționată la data de 29 Septembrie 2023 a aflat că examinarea contestaţiei înaintate împotriva procesului verbal cu privire contravenție a avut loc la data de 16 Martie 2023;

- având în vedere că Hotârârea i-a devenit cunoscută abia la data de 29 Septembrie 2023, solicită repunerea în termen şi respectiv considerea prezentului recurs ca fiind depus în termen;

- este de menționat că nu a fost citat pentru a participa în şedinţa de examinare a contestației depuse;

- astfel, Instanța de Judecată deşi cunoștea adresa de email pentru că însăşi contestația examinată a fost depusă electronic, a omis să-l citeze adresa de email, deşi prevederile legale obligau instanța să utilizeze în vederea citării orice mijloace disponibile, prevăzând în mod expres și citarea prin poştă electronică. (a vedea în acest sens și cauza CEDO Karesvaara și Njie vs. Spania);

- este inexplicabil de ce instanța de Judecată, în cazul în care a folosit alte modalități de citare prevăzute de lege, văzând că acestea sunt ineficiente nu a făcut uz de modalitatea de comunicare cea mai simplă, rapidă și cel mai puțin costisitoare disponibilă, care de fapt a fost utilizată de subsemnat pentru a depune contestația care făcea obiectul examinării;

- astfel, prin omisiunea de a-l cita şi examinarea contestației depuse în lipsa ultimului, instanța de judecată i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat, din următoarele considerente.

5. Potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.*

Conform art. 468 Codul contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Porivit art. 469 alin.(1) Codul contravențional prevede că, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de

neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

6. Potrivit materialelor cauzei, se constată că, contravenientul Novac Eugeniu la data de 07.03.2022 a depus contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI05627697 din 23 august 2022 și deciziei de sancționare pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 238 alin.(2) Cod contravențional.

Ulterior, instanța de fond l-a citat pentru data de 21.12.2022 și 02.03.2023 la adresa indicată de ultimul în contestația sa, însă nu a recepționat citațiile, fiind întoarse avizurile cu inscripția ,,nereclamat,,

Respectiv cauza a fost examinată cauza a fost examinată în lipsa contravenientului Novac Eugeniu.

La data de 16.03.2023 instanța a pronunțat hotărîrea în lipsa părților, inclusiv și în lipsa contravenientului. Recursul a fost depus la data de 04.10.2023 (f.d. 37), adică peste termenul de 15 zile prevăzut de lege. Așadar, recursul a fost depus cu omiterea termenului legal, ca urmare se apreciază ca fiind tardiv.

7. Prin urmare, instanța de recurs remarcă, că situația constatată denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1), pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, fapt expres stipulat în alin.(1) al art. 468 din Codul contravențional.

La acest aspect, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru remarcă jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), inclusiv de a se interesa de soarta dosarului în care este parte.

Totodată, Colegiul notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea anumitor exigenţe legale, între care şi stabilirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Dispozițiile legale criticate sunt în concordanţă şi cu jurisprudenţa CtEDO referitoare la dreptul de acces la justiţie. Astfel, CtEDO a statuat în cauza Golder împotriva Regatului Unit, că dreptul de acces la justiţie nu este un drept absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, în anumite situații, supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului (Stubbings şi alţii împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996, pct. 51 - 52, Culegere 1996 IV).

În această ordine de idei, Colegiul Penal notează că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut şi

având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Incidente speței sunt și prevederile art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală care statuează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

8. În concluzie, este cert că, depunând cererea de recurs la data de 04 octombrie 2023, împotriva hotărârii pronunțate la 16 martie 2023, adică în afara termenului legal, contravenientul a demonstrat o neglijenţă a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională. Or, exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Colegiul Penal respinge ca nefondate obiecțiile recurentului și subliniază că potrivit portalului instanțelor de judecată, hotărârea adoptată de Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) la data de 16 martie 2023 pe marginea contestației depuse de Eugen Novac a fost publicată la 24.03.2023 (https://jc.instante.justice.md/ro/court-decisions?pdf_content=Novac%20Eugen&type=Contravention&apply_filter=1).

Astfel, în condițiile în care Novac Eugen a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție era obligat să se intereseze de soarta contestației sale sau cel puțin să consulte site-ul Judecătoriei Chișinău pentru a verifica data ședințelor de judecată sau publicarea soluției pe caz.

În argumentarea concluziei, Colegiul Penal relevă că, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveţia*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina*) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

Prin urmare, Colegiul Penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

În aceste circumstanțe, ţinând cont de cele enunțate, în lipsa temeiurilor legale de a repune în termen recursul declarat, Colegiul Penal consideră necesar să-l respingă ca tardiv, fără a trece la fondul cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Recursul declarat de contravenientul Novac Eugen, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 martie 2023, *se respinge ca fiind tardiv*.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***